

12. 10. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky v exekučním řízení k 1. 9. 2015

V souvislosti s novelizací zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a zákona č. [120/2001](#) Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „EŘ“) zákonem č. [164/2015](#) Sb. dochází s účinností ode dne 1. 9. 2015 k nezanedbatelným změnám týkajícím se postupu soudního exekutora. Nejpodstatnějším změnám v exekučním řízení je přitom věnován následující článek.

Vymezení věcí, které nelze exekučně zabavit

V první řadě je třeba zmínit, že výše zmiňovaným zákonem č. [164/2015](#) Sb. předně dochází k novelizaci ustanovení § 322 o. s. ř., vymezujícího věci vyloučené ze soudního výkonu rozhodnutí, jehož úprava je na základě § 52 odst. 1 EŘ aplikovatelná i pro řízení před soudním exekutorem. Novelizované znění tedy s účinností ode dne 1. 9. 2015 rozšiřuje stávající demonstrativní výčet exekučně nezabavitelných věcí a současně též postavuje najisto nejednotnou výkladovou praxi dosavadních obecných pojmů. Základním pravidlem přitom zůstává, že i nadále nebude možné z vlastnictví povinného nebo ze společného jmění manželů postihnout ty věci, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování svých hmotných potřeb a potřeb své rodiny, k plnění svých pracovních úkolů, resp. i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy. Nově se nicméně zpřesňuje, že se jedná o ty věci, jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům; podle § 322 odst. 2 o. s. ř. se přitom jedná zejména o věci následující:

- a) **Běžné oděvní součásti.** Předmětná část zůstává oproti právní úpravě účinné do 31. 8. 2015 nezměněna, i nadále tedy nebude možné exekučně postihnout běžné oděvy a obuv povinného, odpovídající obvyklým majetkovým poměrům;
- b) **Obvyklé vybavení domácnosti.** Nová úprava oproti úpravě stávající kazuisticky vyjmenovává, jaké věci se obvyklým vybavením domácnosti rozumí. Podle zákonodárce se tedy jedná zejména o lůžko, stůl, židli, kuchyňskou linku, kuchyňské nářadí a nádobí, ledničku, sporák, vařič, pračku, vytápěcí těleso, palivo, příkrývku a ložní prádlo, a to za předpokladu, že hodnota takovýchto věci zjevně nepřesáhne cenu obvyklého vybavení domácnosti. K tomuto je třeba podotknout, že zákon již nicméně nespécifikuje, jakou hodnotu je možné za cenu obvyklého vybavení domácnosti považovat, tj. laicky řečeno, jakou ledničku je možné považovat za součást běžného vybavení a kterou je nutné vnímat jako nadstandard. Lze očekávat, že zpřesnění uvedeného pojmu tak přinese až budoucí exekuční praxe.
- c) **Studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky.**
- d) **Věci osobní povahy.** V předmětném bodě zákonodárce demonstrativním výčtem nově vymezil, jaké věci je možné za věci osobní povahy považovat. Explicitně jsou přitom

vyjmenovány snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy;

- e) **Zdravotnické potřeby**, resp. též jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě;
- f) **Hotové peníze**, a to do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zákona č. [110/2006](#) Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů;
- g) **Domácí zvířata**, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník.

Pořadí způsobů provedení exekuce k zaplacení peněžité částky

Pro exekuční praxi je neméně významná novelizace § 58 odst. 2 EŘ, kdy zákonodárce nově pregnantně vymezil pořadí způsobů provedení exekuce pro případ, kdy by k uspokojení oprávněného nepostačil způsob provedení exekuce jediný. Nebrání-li to účelu exekuce, provede se tudíž na základě předmětného ustanovení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky postupně:

- a) **příkázáním pohledávky z účtu** u peněžního ústavu povinného, resp. manžela povinného;
- b) **příkázáním jiné peněžité pohledávky** (kromě pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření), postižením jiných majetkových práv, srážkami ze mzdy a jiných příjmů, správou nemovité věci nebo pozastavením řídičského oprávnění;
- c) **prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí**, které povinný nepoužívá k bydlení sebe a své rodiny, postižením závodu nebo příkázáním pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření; a
- d) **prodejem nemovitých věcí**, které povinný používá k bydlení sebe a své rodiny.

V jiném než shora uvedeném pořadí je přitom možné exekuci provést pouze na návrh povinného nebo s jeho souhlasem. Současně zůstává zachováno pravidlo, že způsob exekuce v rámci uvedeného pořadí při provádění exekuce k zaplacení peněžité částky určuje na základě § 58 odst. 3 EŘ soudní exekutor.

Prodej nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu

Poměrně zásadní novinkou, účinnou ode dne 1. 9. 2015, je omezení možnosti postižení nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu, a to na základě novelizace § 336i o. s. ř., aplikovatelného podle § 69 EŘ i pro řízení před soudním exekutorem. Dle nového znění bude soud povinen zastavit výkon rozhodnutí prodejem nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu v případě, že výše pohledávek oprávněného, resp. těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a přihlášených věřitelů povinného k okamžiku zahájení dražebního jednání nepřesáhne částku 30 000 Kč bez příslušenství.

Jinými slovy, v případě, kdy má dlužník v nemovitosti trvalý pobyt a v exekučním řízení bude proti němu vymáhána pohledávka s jistinou do výše 30 000 Kč, nebude možné v předmětném řízení uvedenou nemovitou věc exekučně postihnout. K tomuto je nicméně třeba doplnit, že uvedený postup se neuplatní v případě, kdy se bude jednat o pohledávku výživného nebo pohledávku náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví či trestným činem nebo by takovýto postup odporoval dobrým mravům.

Povinnost nahrávání prohlídky bytu

V případě, kdy bude prováděna exekuce prodejem movitých věcí, bude soudní exekutor nově povinen na základě změněného ustanovení § 325b odst. 3 o. s. ř. při pořizování soupisu, za předpokladu, že

bude nutné přistoupit k prohlídce bytu a jiných místností, o průběhu předmětné prohlídky pořizovat zvukově obrazový záznam. Do 31. 8. 2015 se přitom jedná pouze o povinnost fakultativní, tj. aplikovatelnou na žádost osoby, oprávněné být při soupisu přítomné. Současně je k tomuto třeba doplnit, že soudní exekutor, resp. jím pověřená osoba bude povinna přítomné osoby o povinnosti pořizovat zvukově obrazový záznam při zahájení předmětné prohlídky též poučit.

Závěrem

Závěrem je možné shora uvedené ve stručnosti shrnout tak, že výše popisované změny, účinné ode dne 1. 9. 2015, do značné míry reflektují aktuální společensko-politickou „poptávku“ po zamezení vyskytnuvšího se zneužívání práva ze strany některých exekutorů, resp. jejich vykonavatelů, což ostatně potvrzuje i sama důvodová zpráva k zákonu č. [164/2015](#) Sb. Lze mít za to, že postavení na jisto věcí, jež jsou bez dalšího z exekuce vyloučeny, jakož i další výše popisované změny občanského soudního řádu a exekučního řádu mohou k naplnění zákonodárcem vymezeného cíle bezesporu přispět; nakolik se však podaří tento záměr skutečně realizovat, nicméně ukáže až každodenní exekuční praxe.

JUDr. Jan Příb,
advokát

[Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.](#)

Pobřežní 370/4
186 00 Praha 8

Tel.: +420 226 287 000

Fax: +420 226 287 001

e-mail: recepce@belinapartners.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)